

BIBLIOTECA / LIBRARY

doi: 10.1344/Svmma2015.5.8

Aquesta secció recull la producció científica de l'Institut de Recerca en Cultures Medievales pel què fa a la publicació de llibres i a la presentació de tesis doctorals.

§ PUBLICACIONS / PUBLICATIONS

BAIGES JARDÍ, Ignasi J., 2014. *Politar d'Andorra. De la antiquitat, govern y religió, dels privilegis, usos, prehemències, consuetuts y prerrogativas de la Vall de Andorra, Andorra la Vella, Consell General. Principat d'Andorra.*

Resum

Edició i estudi del Politar d'Antoni Puig (reproducció resumida del Manual Digest de Antoni Fiter i Rossell) sobre els orígens d'Andorra, la seva història, govern, usos i costums. El text recull una sèrie de normes morals per al bon funcionament de la societat andorrana.

Paraules clau: Edició de fonts, Història d'Andorra, Corpus jurídic andorrà

Abstract

Study and edition of Antoni Puig's Politar Andorrà (a summary reproduction of Antoni Fiter i Rossell's Manual Digest) on the origins of Andorra, its history, government and customs. The text contains a series of moral standards for the proper functioning of the Andorran society.

Keywords: Edition of sources, History of Andorra, Andorran legal corpus

BARRERA, Noemi, PELLISSA PRADES, Gemma, NIETO, Delfi-Isabel, SALLÉS VILASECA, Laia, RABASSÓ, Georgina, ELIES, Ivo i BELLVER, Josep (eds.), 2014. *Spaces of Knowledge: Four Dimensions of Medieval Thought, Newcastle upon Tyne, Cambridge Scholars Publishing.*

Resum

El pensament medieval, associat tradicionalment amb grans figures i amb les obres produïdes per una elit intel·lectual, abraça una varietat més àmplia de textos de gran riquesa si s'hi inclouen tots els agents que constituïren la societat en la qual es van crear. Aprofundir en el pensament d'una època implica un exercici d'interdisciplinarietat en què hi tenen lloc diferents perspectives i expressions intel·lectuals. Aquest volum dóna veu a diverses disciplines dedicades a analitzar un tema d'aquesta complexitat. A través de l'analogia dels diferents nivells d'adquisició del coneixement desenvolupats per l'epistemologia de l'època, el volum es divideix en quatre maneres complementàries d'acostar-se al pensament medieval: l'àmbit dels sentits i de l'experiència,

el domini de l'opinió i el llenguatge, l'especulació i el producte de la fantasia i l'activitat de l'intel·lecte i la raó.

Paraules clau: Coneixement, Filosofia, Literatura, Història, Música, Època medieval, Gastronomia, Croades, Ciutadania, Fama, Poesia trobadoresca, *Curial e Güelfa*, *Tacuinum sanitatis*, *Almunias*, Mil·lenarisme, Beguins.

Abstract

Medieval thought, traditionally associated with great figures and with the works generated by an intellectual elite, encompasses, however, a much wider variety, and an extraordinary wealth, of texts, if one's perspective is broadened to include all the individuals that made up the society in which it developed. Delving deep into the thought of an age entails an exercise of interdisciplinarity in which different dimensions and intellectual expressions all have a place. This volume provides a space where the various disciplines that tackle the multifaceted subject of medieval thought unfold. Through an analogy to the different levels of the acquisition of knowledge developed by the epistemology of the time, the volume is divided into four separate, albeit related, ways of approaching medieval thought: the sphere of senses and experience; the domain of opinion and language; speculation and the product of fantasy; and the activity of intellect and reason.

Keywords: Knowledge, Philosophy, Literature, History, Music, Middle Ages, Gastronomy, Crusades, Citizenship, Reputation, Troubadour poetry, *Curial e Güelfa*, *Tacuinum sanitatis*, *Almunias*, Millennialism, Beguins.

URL: <http://www.cambridgescholars.com/download/sample/61949>

SORIANO, Lourdes, ROVIRA, Helena, CODERCH, Marion, SABATÉ, Glòria, ESPLUGA Xavier (eds.). 2014. *Humanitats a la xarxa: món medieval / Humanities on the web: the medieval world*, Bern, Peter Lang.

Resum

En aquest llibre es dona a conèixer l'estat actual de les investigacions més avançades en el camp de les Humanitats, presentant alguns dels projectes capdavanters que estan duent a terme historiadors i filòlegs de prestigi internacional a Europa i als Estats Units. Aquests projectes tenen a veure amb *corpora* de textos antics (literaris o lingüístics), repertoris mètrics, bases de dades sobre manuscrits, impresos, referents iconogràfics, digitalitzacions de fons antics o catàlegs de grans institucions de recerca, etc. El volum mostra els darrers progressos en el procés de divulgació dels resultats de la recerca a través d'Internet.

Paraules clau: Humanitats digitals, bases de dades, Historia, Historia de l'Art, Filologia, Codicologia, Història del Llibre, Poesia europea medieval, Literatures romàniques, Civilització medieval.

Abstract

This book reveals the current state of advanced research in the field of Humanities, introducing some of the leading projects being carried out in Europe and in the United States by historians and philologists. These research projects have to do with *corpora* of medieval Romance texts (literary or linguistic), metric indexes, databases on manuscripts, printed copies, iconographic sources, digitalisations of old collections or catalogues in the main research institutions. This volume shows the last advances in the dissemination of research outcomes through the Internet. This volume contains contributions in English, Catalan, Spanish, Italian and French.

Keywords: Digital Humanities, Databases, History, History of Art, Philology, Codicology, History of the Book, Medieval European Literature, Romance Literatures, Medieval Civilization.

URL: <http://www.peterlang.com/index.cfm?event=cmp.ccc.seitenstruktur.detailseiten&seitentyp=produkt&pk=76468>

§TESIS DOCTORALS/ DOCTORAL DISSERTATIONS

Autor: Meritxell NIÑÀ JOVÉ

Títol: *L'escultura del segle XIII de la Seu Vella de Lleida*

Director: Immaculada LORÉS OTZET

Data de lectura: 4 d'abril de 2014

Resum

La present tesi doctoral és un estudi sobre l'escultura monumental del segle XIII de la Seu Vella de Lleida (l'antiga catedral romànica que presideix aquesta ciutat), que constitueix un dels conjunts escultòrics més rics del panorama artístic del segle XIII català. La principal finalitat de la investigació és contextualitzar i comprendre les raons de la seva presència en relació amb el moment en què fou creat. L'aportació que es realitza rau en proposar una mirada inèdita, global i completa sobre aquest conjunt d'imatges fonamentada en materials de diferent caràcter: documentació, bibliografia, dades arqueològiques i les pròpies escultures com a fonts materials. Davant la insistència en determinats temes bíblics es planteja, com a punt de partida, la hipòtesi que una de les línies que va marcar el disseny general del conjunt de temes fos un ideari eclesiàstic de lluita contra de les heretgies, principalment l'Islam i el catarisme, que es va traduir en una notable presència de representacions relacionades amb l'Encarnació de Crist, que era negada per aquestes doctrines.

Paraules clau: Escultura romànica, Iconografia

Abstract

This doctoral thesis is a study of the 13th Century monumental sculpture in the Seu Vella in Lleida (the old romanesque cathedral that presides over this town), which constitutes one of the richest sculptural bodies in the 13th Century Catalan artistic panorama. The main goal of the investigation is to contextualise and understand the reasons behind its presence in relation to the moment in which it was created. The contribution being made lies in offering an unprecedented, global vision of this body of images, based on various types of materials: documents, bibliography, archaeological data and the sculptures themselves as source material. Faced with the persistence of biblical themes, the starting point chosen will be the hypothesis that one of the approaches that influenced the general design themes was an ecclesiastic ideology of the fight against heresy, mainly Islam and Catharism, which resulted in the presence of representations of the incarnation of Christ, which was denied by those doctrines.

Keywords: Romanesque sculpture, Iconography

URL: <http://www.tdx.cat/handle/10803/275936>

Autor: Helena ROVIRA CERDÀ

Títol: El *Valeri Màxim* d'Antoni Canals: estudi i edició (llibres I-V)

Director: Gemma AVENOZA VERA

Data de lectura: 26 de juny de 2014

Resum

Aquesta tesi doctoral conté la primera edició crítica dels llibres I-V del *Valeri Màxim* d'Antoni Canals, això és la traducció catalana dels *Dictorum factorumque memorabilium libri novem* de Valeri Màxim, enllestida ja en 1395. La nostra edició té en compte els nou testimonis, tots manuscrits, que transmeten l'obra íntegrament o en la seva major part, reflectits en un aparat de variants a través del qual hem postulat un *stemma codicum* provisional, basat únicament en els primers cinc llibres. L'aparat de notes està destinat a localitzar les fonts llatines de les interpolacions del dominic, especialment els comentaris medievals de Frate Lucas i de Dionís de Borgo San Sepolcro. En l'estudi introductorí incloem una descripció codicològica dels testimonis i, a partir de la bibliografia precedent, una biografia de Canals; un panorama sobre la seva producció textual; una anàlisi lingüística i lexicogràfica dels llibres editats; un índex onomàstic; un estudi sobre la traducció de Canals en el context europeu i català del moment; i una taula amb la presència d'episodis de l'obra de Valeri Màxim en altres escrits en català dels s. XIV-XV.

Paraules clau: Valeri Màxim, Antoni Canals, Traduccions, Literatura catalana medieval, Edició crítica

Abstract

This doctoral dissertation contains the first critical edition of books I-V of Antoni Canals' *Valeri Màxim*, this is the Catalan translation of Valerius Maximus' *Dictorum factorumque memorabilium libri novem*, already completed in 1395. This edition takes into account the nine medieval manuscripts transmitting completely or partially books I-V. It also includes a critical apparatus with the rejected variants and an apparatus of notes to analyze interpolations introduced by the Dominican friar and their origin, especially the medieval commentaries of Frate Lucas and Dionysius de Burgo Sancti Sepulchri. We also include the first *stemma codicum* relating the nine manuscripts. In the introduction, we describe all the manuscripts and, taking into account previous contributions, we include: a biography of Canals; an overview of his textual production; a lexicographical and linguistic study; a contextualization of Canals' translation within the European framework and within the Catalan literary tradition; an index of personal and geographical names; and a table indicating the episodes of *Dicta* taken up in medieval Catalan literature.

Keywords: Valerius Maximus, Antoni Canals, Translations, Medieval Catalan literature, Critical edition

URL: <http://www.tdx.cat/handle/10803/283115>

Autor: Speranza VILIA

Títol: *Edizione e studio di fonti per la storia della Puglia nel periodo di Alfonso il Magnanimo*

Director: Daniel PIÑOL ALABART

Data de lectura: 27 de gener de 2015

Resum

La ricerca riguarda i documenti riferiti alle province di Apulia nel Regno di Napoli emessi dalla cancelleria di Alfonso il Magnanimo e conservati presso l'Archivio della Corona d'Aragona di Barcellona (ACA). La prima parte porta alla luce aspetti finora sconosciuti della conquista aragonese, del ruolo che in essa rivestirono il principe di Taranto e altri feudatari, le città e le risorse economiche pugliesi. La seconda parte, suddivisa in base agli aspetti territoriali, politici, economici e sociali, illustra il contenuto dei documenti, confrontato con le fonti bibliografiche, per ricostruire il quadro storico della Puglia quattrocentesca. La terza parte fornisce la descrizione dei registri e dei documenti, dei loro caratteri estrinseci e intrinseci, con particolare attenzione alle scritture, al lavoro degli scrivani e alle lingue latina e volgare. Nelle appendici sono riportati cento documenti particolarmente significativi trascritti secondo le norme internazionali per l'edizione e l'elenco di tutti i documenti individuati per facilitarne il reperimento.

Paraules clau: Puglia, Alfonso il Magnanimo, Capitanata, Terra di Bari, Terra d'Otranto, principe di Taranto, conquista aragonese, registri, documenti

Abstract

This dissertation researches into the documents relating to the province of Apulia, in the Kingdom of Naples, issued by the Registry of Alfons V, called the Magnanimous, and preserved in the Archive of the Crown of Aragon (ACA), in Barcelona. The first part brings to light hitherto unknown aspects of the Aragonese conquest and the role the Prince of Taranto, other landowners, the cities and economic resources of Apulia played in it. The second part, divided according to territorial, political, economic, and social aspects, compares the contents of the documents with bibliographical sources in order to reconstruct the history of fifteenth-century Apulia. The third part provides a description of the records and documents and their extrinsic and intrinsic features, paying particular attention to the script, the work of scribes, and the language, both Latin and vernacular. The appendices include the transcription of a hundred especially significant documents, which has been carried out following international standards, and a list of all the documents identified for easy retrieval.

Keywords: Apulia, Alphons the Magnanimous, Capitanata, Terra di Bari, Terra d'Otranto, prince of Taranto, Aragonese conquest, records, documents

URL: <http://hdl.handle.net/2445/64130>